

ATLAS.ti

Versio 7

Markku Könkkölä
20.9.2019

Sisällys

- Aineiston valmistelu
- Hermeneuttinen yksikkö
- Sitaatio, koodi ja kommentti
- Tulostus
- Varmuuskopiointi / Tietojen siirto toiselle koneelle
- Hermeneuttisten yksikköjen yhdistäminen
- Analyysiä

Ohjeita netissä

- <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>
- <https://www.jyu.fi/itp/palvelut/palvelupisteet/ohjelmistot/ATLAS.ti/ATLAS.ti>
- <http://www.atlasti.com/index.html>
- http://www.atlasti.com/uploads/media/miniManual_v6_2011.pdf
- Jyväskylän yliopiston tukiosoite: atlas.ti@jyu.fi
- ATLAS.ti-users -ryhmä on tarkoitettu ATLAS.ti-käyttäjien keskinäiseen kommunikointiin ja ylläpitotiedoituksiin. Ryhmän voi liittyä vapaasti Korpissa: Ryhmät / Ryhmät joihin voit liittyä / ATLAS.ti-users

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

3

Ohjelman hankinta ja käynnistys

- ATLAS.ti:n saa nyt Windowsin lisäksi myös Macille, mutta MAC-versio on ollut puutteellinen. Nykyisten versioiden erot http://downloads.atlasti.com/docs/mac/mac_feature_matrix.pdf?_ga=1.229860956.1501023708.1473399823
- Ainakin periaatteessa on mahdollista asentaa myös Windows-versio Macille. <http://atlasti.com/faq/installing-atlas-ti-for-windows-on-a-mac-2-2-2-2/>

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

4

Ohjelman hankinta yliopiston kautta

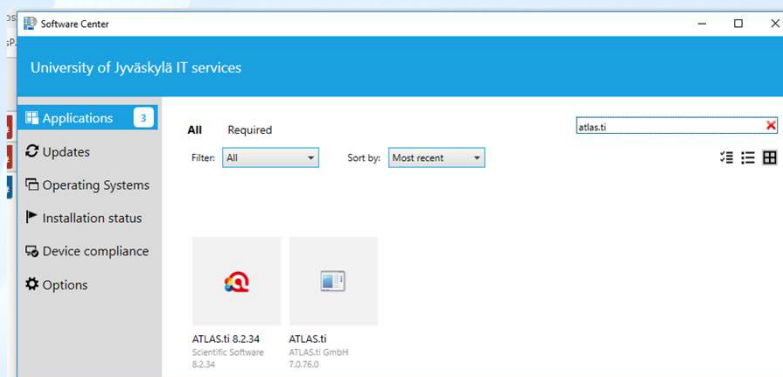
Omille koneille ohjelma maksaa kertamaksuna opiskelijoille 60€ ja henkilökunnalle 90€. Osto yliopiston verkkokaupasta tai käteisellä (Soppi).

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

5

Ohjelman hankinta yliopiston kautta

Keskitettyssä ylläpidossa oleville koneille ohjelman voi asentaa Software Centeristä.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

6

Hermeneuttinen yksikkö

- Sisältää kaikki primääridokumentit
- Sisältää sekundääridokumentit (tekemäsi työskentelytulokset: koodaukset, memot, semanttiset verkostot jne.) HPRn-tyyppisessä tiedostossa (n on ohjelman versionumero).
- Versiossa 8 primääridokumentit kopioidaan koneen levyllä olevaan tietokantaan ja sinne tallentuvat myös sekundääridokumentit. Enää ei ole HPRn-tiedostoa.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

7

Vaaran paikkoja

- ATLAS.ti:ssä ei ole UNDO-toimintoa, on syytä tallentaa usein.
- Älä muuta dokumenttien nimiä, sijainteja eikä sisältöjä. Osaan teksteistä (TXT ja RTF) voi tehdä korjauksia tarvittaessa ATLAS.tin avulla, mutta ei suoraan jollain muulla ohjelmalla.
- Väärä koodaus poistetaan Unlink-komennolla, älä poista vahingossa itse koodia.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

8

Versio 8:n tiedostot koneen paikallisella levyllä

<https://downloads.atlasti.com/docs/whatsnew8.pdf>

- All of your project data is stored in the AppData/Roaming/Scientific Software/ATLAS.ti 8 folder. If you create regular backups of your computer, make sure to include this folder in your backup.
- Further customized option like specifying a location for your document library will follow in future updates of version 8.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

9

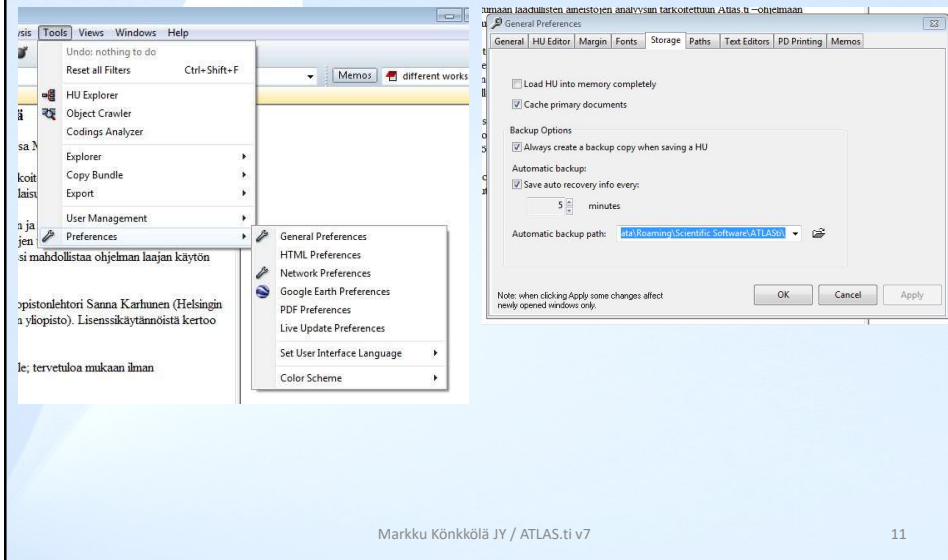
Varmuuskopiointi

- Yliopiston palvelinlevyt varmuuskopioidaan säännöllisesti. Tuoreempia tiedostoja voi palauttaa itse <https://www.jyu.fi/itp/ohjeet/faq/tiedostojen-palauttaminen>, vanhemmista palautuspyyntö tukiosoitteeseen backupmaster@jyu.fi
- Save Copy Bundle / Unpack Copy Bundle on keino siirtää HU kaikkine siihen liitettyine tiedostoineen toiselle koneelle – samalla se tietenkin toimii myös varmuuskopiona.
- Ainoa keino varmuuskopiointiin versiota 8 käyttäville: <https://atlasti.com/2017/10/09/exporting-atlas-ti-analysis-project-procedure-backing-transferring-projects/>
- ATLAS.ti-ohjelmaversioiden tiedostot eivät ole taaksepäin yhteensopivia.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

10

Automaattinen varmistus

11

Aineiston valmistelu

- Primääridokumentit
 - teksti: TXT, RTF, PDF, DOC, DOCX
 - Survey-aineisto: Excel
 - grafiikka: jpg, gif, tiff, mac, bmp
 - audio: WAV, MP3
 - video: AVI, MPEG, DIVX, MP4
- Tiedostojen nimeämien on osa hyvää koodauskäytäntöä ja se tehdään ennen tiedostojen tuontia ATLAS.ti:hin.
- Ohjelmaan jo tuotuja tiedostoja ei saa nimetä uudestaan tai siirrellä eri paikkaan.
- **Käytä tiedostojen nimissä vain merkkejä A-Z, numeroita ja _.** Ei siis skandeja, välilyöntejä. Erikoismerkit toimivat, mutta jos jotain menee pieleen, niin ne voivat tehdä asiasta tosi hankalan.
- Tiedostonimien alkuun kannattaa laittaa merkkejä, jotka helpottavat tiedostojen ryhmittelemistä perheisiin ATLAS.ti:ssä.
- Jossain tapauksessa kannattaa litteroitaessa käyttää koodeja (esim. #KYS3), niin voi tehdä ATLAS.ti:llä koodauksen siltä osin automaattisesti. (Valmiisiin litterointeihin niitä ei kannata enää tehdä.)
- Jos dokumentteja on pakko editoida myöhemmin, niin vain ATLAS.ti:n kautta. (Tämä ei ole ainakaan aina onnistunut DOC-tiedostoille.)

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

12

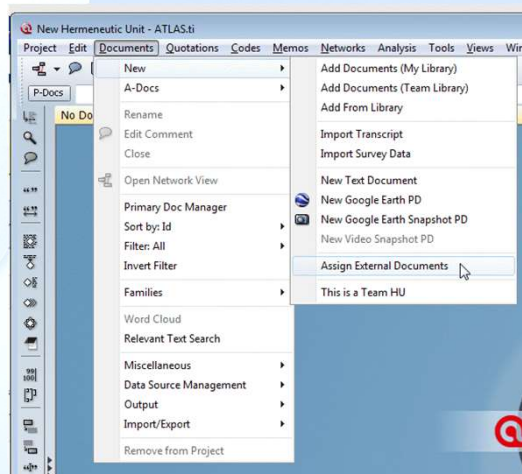
Tiedostojen tuonti ohjelmaan

- Tiedostoja voi tuoda ohjelmaan monella tavalla. Suosittelen Assign External Documents – vaihtoehtoa, koska se ei kopioi tiedostoja mihinkään, vaan niitä käytetään alkuperäiseltä paikaltaan.
- Käyttäjä tietää koko ajan mistä tiedostoja käytetään ja erilliset projektit pysyvät selkeästi erillisinä.
- Ohjelma ei tarkasta onko ko. tiedosto jo tuotu ohjelmaan.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

15

Tiedostojen tuonti ohjelmaan

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

16

Tiedostojen tuonti ohjelmaan

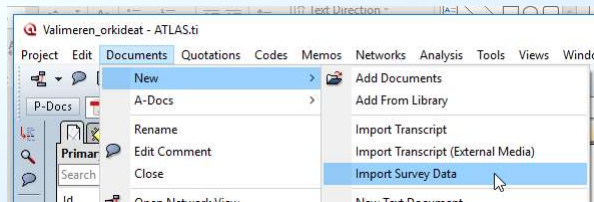
- Valikossa ensimmäisenä oleva vaihtoehto Add Documents (My Library) kopioi tiedostot käyttäjän hakemistoon, jonka **oletuspaikka** on koneen **paikallisella** levyllä.
- Jos kirjastoa ei vaihda, niin kaikki aineistot menevät samaan kirjastoon. Tästä on ongelmaa erityisesti erillisten salaisten aineistojen kanssa.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

17

Survey-aineiston tuonti ohjelmaan 1/3

- ATLAS.ti v.6.2 Survey Import http://atlasti.com/wp-content/uploads/2014/05/newfeatures62_survey_02.pdf
- ATLAS.ti 7-Importing Surveys <https://www.youtube.com/watch?v=6z8h44rlzJ0>
- Aineisto tallennetaan Excel- tai CSV-tiedostoksi.
- Jokainen taulukkorivi tallentuu omaksi primääridokumentiksi.
- Sarakkeiden nimien erikoismerkeillä ohjataan tallennusta.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

18

Survey-aineiston tuonti ohjelmaan 2/3

Column Control via Field Name Prefixes	
Prefix	Result
!	this column defines the primary document's name
~	this column defines the primary document's comment
^	this column defines the primary document's author
&	this column defines the primary document's date. Expects ISO8601 format
<	Ignore this column. Use this to exclude stuff inserted by the survey tool
.	PD Family from the field name. Currently, the cell needs to contain one of 1, yes or ja to be applied.
:	PD Family from the field name plus the actual cell value
#	PD Families from field name plus values

Now how do I make a question be interpreted as open-ended? Quite simple: every field name (question) that has no prefix is an open-ended question by default.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

19

Survey-aineiston tuonti ohjelmaan 3/3

A Sample Table:

!caseId	&dateTime	^Name	.Academic	.Army::Did you serve?	:Sex	#Favorites::What bands do you listen to regularly?	Tell us a dream	Open End::Now how do I make a question be interpreted as open-ended?
case 1	20100414T120000	Fritz	0	1	male	beatles, stones	I was walking on the roof of a 12-story building ...	This is a longish response to a question that may elicit loooong answers
case 2	20100415T171000	Mary	1	0	female	stones, yes	I am sorry, I don't remember any dreams at all.	Quite simple: every field name (question) that has no prefix is an open-ended question by default

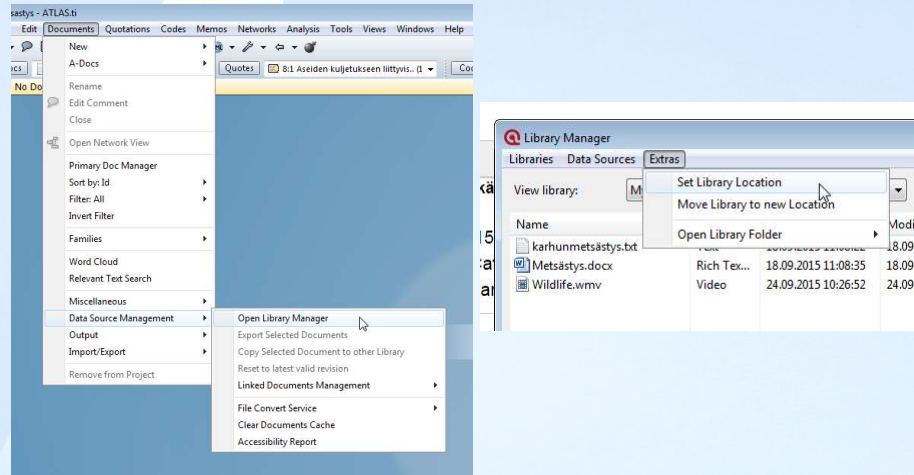
By importing the sample table above we get:

- the name, date and author of the resulting PD
- two dichotomous families Academic and Army
- two families Sex::male and Sex::female
- four families Favorites::beatles, Favorites::stones, etc
- two codes "Tell us a dream" and "Open End"

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

20

Dokumenttikirjaston vaihto*

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

21

Sitaatio, koodi, muistiinpano ja kommentti

- Sitaatio (Quotation) on primääridokumentin osa (esim. tekstin pätkä, kuvan osa, videon tai äänen haluttu aikaväli), jolle annetaan ohjelmassa koodi (Code). Hakutoimintojen vuoksi on oleellista, että koodit ovat täsmälleen samoja.
- Dokumentteihin voi kohdistaa myös muistiinpanoja (Memo) ja kommentteja.
- Memoihin voi koodata myös sen, mitä jätetään sanomatta.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

22

Sitaation koko

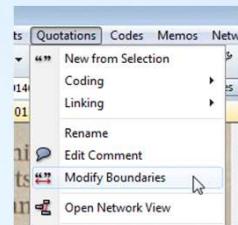
- Sitaatioita on mahdollista poimia selailua ja tulostusta varten koodien perusteella.
- Sitaatio kannattaa määrittää sopivan laajaksi kokonaisuudeksi siten, että keskeinen ajatus selviää otteesta.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

23

Sitaation laajuuden muuttaminen

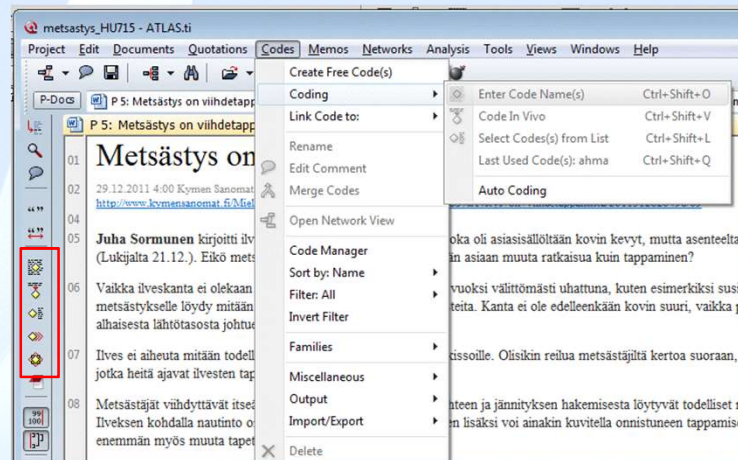
- Valitse koodi
- Maalaa uusi sitaatio tekstistä tai kuvasta
- Quotations / Modify Boundaries (tai vastaava nappi vasemmasta reunasta)

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

24

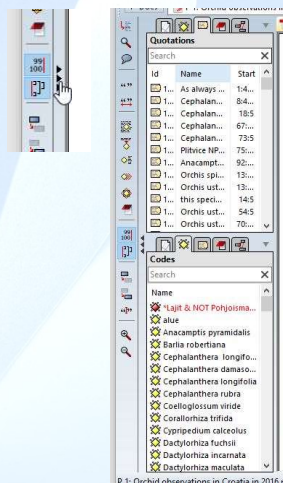
Koodaaminen

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

25

Koodaaminen

- Vasemmassa laidassa olevasta kolmesta kolmiosta avautuu ikkuna, johon voi valita luetteloita: dokumentit, koodit, sitaatiot, memot ja verkostot.
- Ikkunasta voi raahata koodin sitaatioksi valitun alueen päälle.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

26

Koodeihin liittyvät numerot

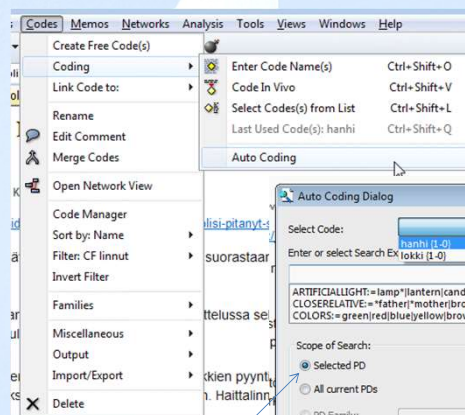
Koodilistassa on koodin perässä kaksi numeroa:

- Kyseisellä koodilla koodattujen sitaatioiden määrä (Grounded).
- Koodiin Network:ssa linkitettyjen toisten koodien lukumäärä (Density).

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

27

Automaattinen koodaus

Käy läpi valitun aineiston. Käyttäjä hyväksyy tai ohittaa löydettyille sitaatioille koodit. Ohjelma esittää sitaatioksi kappaletta, jossa sana esiintyy.

Valitaan koodi

Tähän voi kirjoittaa samaa tarkoitavia sanoja tai niiden kirjoitusasuja. Esim. ILVES:=ilves|ilvek*

Dokumentti vai koko aineisto

Sitaation laajuus

Standard Search Mode Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

28

Memo vai kommentti

- Memot liittyvät johonkin koodiin, sitaattiin, toiseen memoon tai HU:hun.
- Memoilla on nimet ja hallintaikkuna, ne voivat myös muodostaa esim. perheitä.
- Kommentoida voi mitä vain, mutta kommentteilla ei ole otsikkoa, eikä hallintaikkunaa.
- Jos tiedostoon tai koodiin liittyy kommentti, niin Managerin listassa sen nimen perässä on ~
- Kommentilla voi selventää esimerkiksi lyhyttä koodinimeä tai kesken olevaa työvaihetta.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

29

Perheet

Perheitä voi luoda:

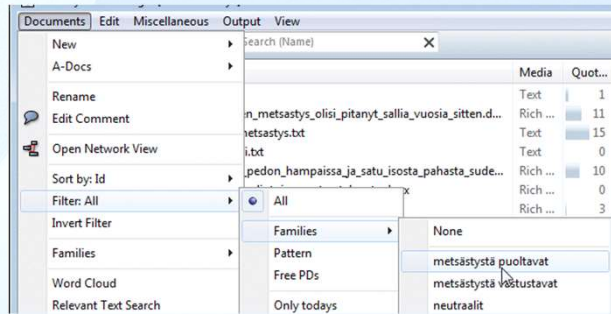
- koodeista
 - Codes / Families / Open Family Manager
- primääridokumenteista
 - Documents / Families / Open Family Manager
- memoista
 - Memos / Families / Open Family Manager
- Perhe ei voi kuulua toiseen perheeseen ts. tasoja on vain kaksi.
- Tasojen puutetta voi korvata Super Family:llä

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

30

Filterit

Jos dokumentti-, koodi- tai memo-listat ovat pitkiä, niin kannattaa käyttää filttäreitä.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

31

Hakutoimintoja

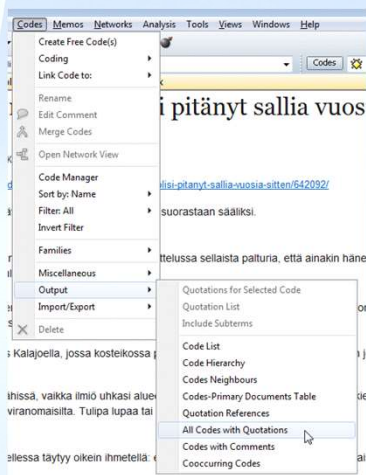
- Tekstihaku (ctrl-F) yhdestä tai kaikista PD:stä
- Analysis / Word croucher
 - laskee sanojen esiintymiä (koko aineistosta tai valitusta tiedostosta)
- Output toiminto löytyy koodeista ja perheistä. Sillä voi tulostaa ko. koodiin tai perheeseen liittyvät sitaatiot tiedostoon.
- Tools / Object Crawler
 - Hakee kaikista teksteistä, myös sekundääridokumenteista
- Tools / HU Explorer
 - Hierarkkinen luettelo objekteista

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

32

Kaikki koodit sitaatioineen

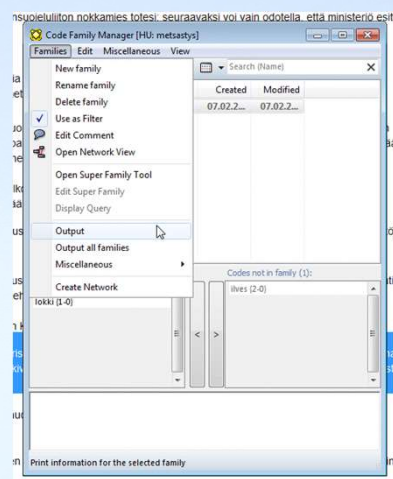
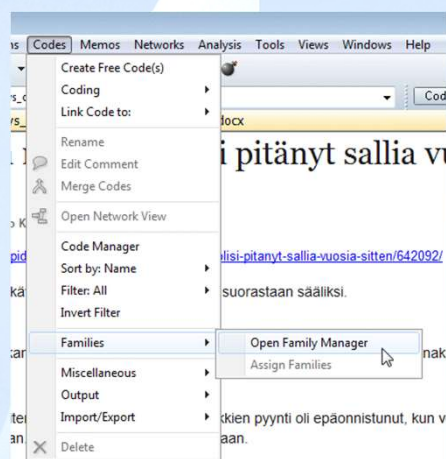
Suodatuksella
voi rajata.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

33

Perheeseen liittyvät sitaatit

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

34

Query Tool ja Super Code

- Analysis / Query Tool
- Hakuja koodien perusteella, useammallakin samanaikaisesti
- Löydettyt sitaatiot on mahdollista tulostaa
- Haku voidaan tallettaa Super Code:ksi
- http://www.atlasti.com/uploads/media/miniManual_v6_2011.pdf sivut 77 ja 84

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

35

Analysis / Codes Co-Occurrence Table

- Valittujen koodien keskinäiset riippuvuudet ristiintaulukkona, joka voidaan siirtää Exceliin.
- Tilastolliset analyysit on syytä tehdä SPSS:llä tai vastaavalla ohjelmalla.
- Koodien muuttamisen jälkeen taulukko on laskettava uudestaan.

Selected (3 of 121)	paikka (2-0)	Pelješac
Epipactis leptochila ssp. di	1/6	
Epipactis microphylla	3 - 0,43	

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

36

Analysis / Codes-Primary Documents Table

- On mahdollista valita mitä koodeista, primääridokumenteista sekä niiden perheistä haluaa tutkia ja sitten tehdä vaikkapa ristiintaulukon suoraan Exceliin.
- Tilastolliset analyysit on syytä tehdä SPSS:llä tai vastaavalla ohjelmalla.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

37

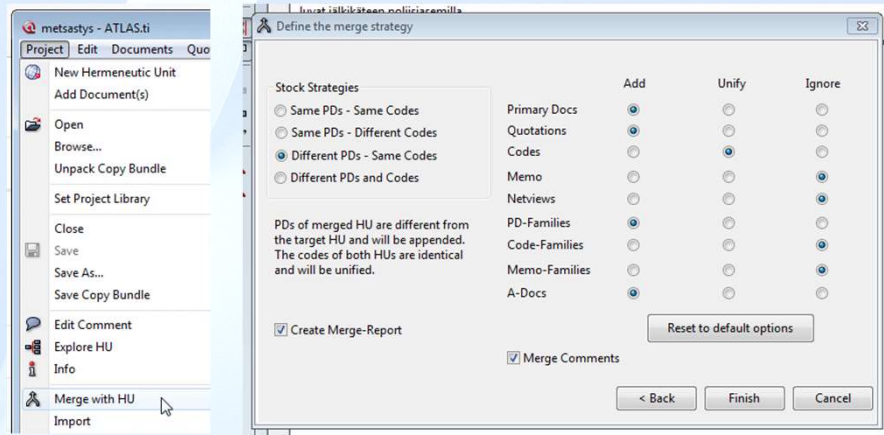
Hermeneuttisten yksikköjen yhdistäminen

- Project / Merge with HU
- Yhdistää valitun HU:n avoinna olevaan.
- Tätä on hyvää harjoitella jo ennen kuin alkaa tekemään erillisiä HU:ja.
- Kummastakin HU:sta on syytä ottaa varmuuskopio ennen yhdistämistä.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

38

Hermeneuttisten yksikköjen yhdistäminen

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

39

Koodien yhdistäminen

- Tee koodeista kloonit ennen yhdistämistä, koska **toimenpide ei ole palautettavissa**.
- Valitse Code Manager:issa duplikoitava koodi ja sitten Miscellaneous / Duplicate
- On mahdollista yhdistää useita koodeja yhdeksi.
- Valitse Code Manager:issa koodi, johon haluat muut yhdistää. Sitten hiiren oikealla Merge Codes ja valitset avautuvasta listasta ne (useamman valinta ctrl painettuna), jotka haluat yhdistää.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

40

Koodi-listojen siirto HU:sta toiseen

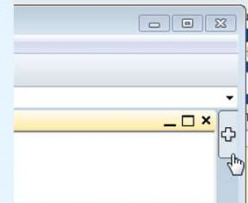
- Codes / Export / Export All Codes (XML)
- Codes / Import / Import Codes (XML)

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

41

Multi View -näkymä

- Mahdollistaa kahden tai useamman dokumentin samanaikaisen käsittelyn.
- Plus-painike oikealla ylhäällä avaa uuden näkymän.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

42

Memosta koodattava PD

The screenshot shows the Memo Manager window with a list of memos. The memo 'Haittalintu' is selected, and a context menu is open over it. The menu options are: Set Type, Use as Primary Doc, Create Codes from Selected Memo, Change Creation Date, and Change Author. In the background, a P-Docs window is visible, showing a list of documents including 'P33: Haittalintu (0)'.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

43

Verkostot

Verkostoilla voi kuvata graafisesti koodien suhteita dokumentteihin sekä toisiin koodeihin.

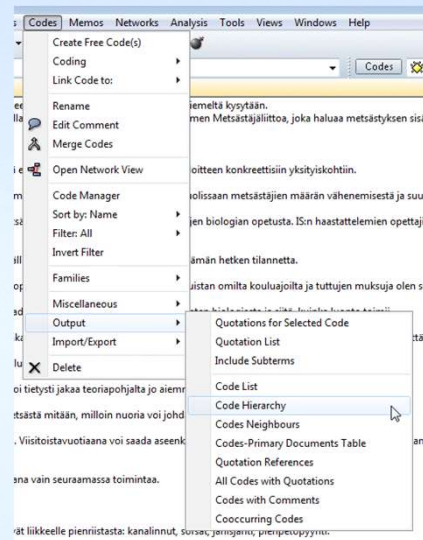
The screenshot shows the Koodit (Networks) window. On the left, a menu is open with options: Network View Manager, New Network View, Close all Network Editors, and Preferences. The main area displays a network diagram with nodes representing concepts: 'ahma', 'hirvi', 'hanhi', 'joutsen', 'karhu', 'teeri', 'ilves', and 'metsästäjä'. Relationships are shown as directed arrows with labels: 'contradicts' (between 'ahma' and 'ilves'), 'is cause of' (between 'ahma' and 'ilves'), 'is associated with' (between 'hirvi' and 'teeri'), and 'is associated with' (between 'hanhi' and 'metsästäjä'). A tooltip for the 'metsästäjä' node shows a list of relationships: '== : is associated with', '[] : is part of', '=> : is cause of', '<> : contradicts', and 'isa : is a'.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

44

Hierarkkiset luettelot

Graafisen verkoston luotuasi voi tulostaa hierarkkisen luettelon koodeista.

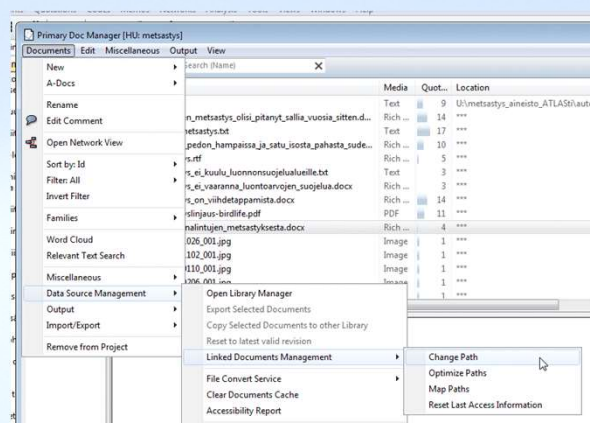

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

45

Tiedostojen uudet paikat *

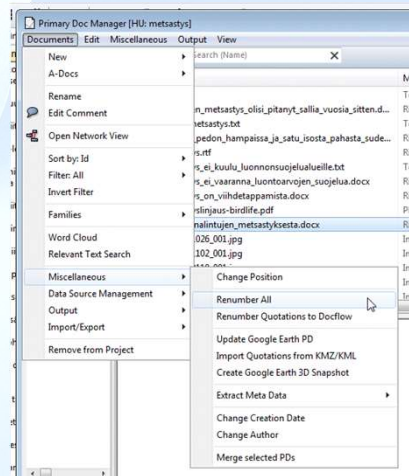
ATLAS.ti'n tuotuja tiedostoja ei saa siirrellä, mutta jos kuitenkin jotain menee pieleen, niin uusia polkuja voi määritellä seuraavasti.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

46

Dokumenttien järjestäminen ja uudelleennumerointi *

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

47

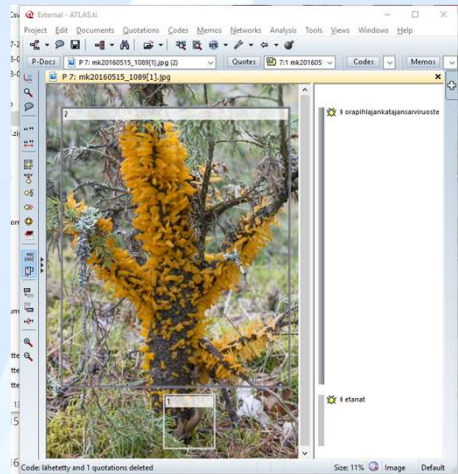
Verkostonuoli ilman tekstiä *

- Valitse nuoli ja
- Hiiren oikealla valikosta Change Relation
- Open relation Editor
- Menu Text kohtaan välilyönti
- OK

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

48

Kuvien koodaus

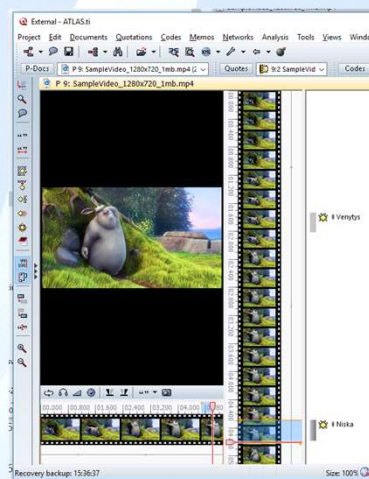

- Kuvia koodatessa valitaan sitaatioksi kuva-alue, johon liitetään koodi.
- Koodit toimivat kuten tekstien kanssa.
- Alue kannattaa rajata yläosasta väljästi, sillä sitaatioon yläreunaan tulee peittävä harmaa palkki.
- Mitään hakutoimintoja ei kuvaan voi kohdistaa.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

49

Videoiden koodaus

- Video- ja ääninäytteessä merkitään sitaation alku- ja loppukohta sekä annetaan näytteelle koodi.
- Koodit toimivat kuten tekstien kanssa.
- Mitään hakutoimintoja ei videoon voi kohdistaa.

Markku Könkkölä JY / ATLAS.ti v7

50